

rint szerény egyletünk könyvtárát... 1875. június 30.

első választókerület választási el... 1875. június 29. Re i s

napokat élünk. Szerencse, hogy... 1875. június 29. Re i s

Debreczen... 1875. június 29. Re i s

Felvezetés... 1875. június 29. Re i s

Schwarz Maté... 1875. június 29. Re i s

erési hirdetés... 1875. június 29. Re i s

Debreczen... 1875. június 29. Re i s

Debreczen... 1875. június 29. Re i s

Előfizetési árak:

Halférvényesítés... 1875. június 30.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni, hajdu-böszörményi és székelyhid-kerületi „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, esütörtökön és szombaton.

Hirdetési díjak... 1875. június 30.

Felhívás előfizetésre

„DEBRECZEN”

jövő félelvényi folyamára.

A „Debreczen” tovább is fogja pályáját folytatni. Politikai hitvallásunkat, úgy véljük, szükségletlen ismertettünk, felment ettől bennünket a lap multja, melyben következetesen haladt mindig a nemzeti önállóság eszméjétől vezéreltetve. Iránya marad továbbra is az eddigi. De a politikai eseményeken kívül felöleli e lap a társadalmi, irodalmi, művészeti, ipar, kereskedelmi s közigazdasági ügyeket is. Kiváló gondot fordítunk tárczáink érdekesség tételére, s e rovatra is kitünő tollu munkatársakat volt szerencsénk ujabbra is megnyerni. Közleményeinkben gyorsaságot s pontosságot igérhettünk. A fontosabb eseményekről eredeti távirataink értesítik az olvasót. Főgondunk leendő a helyi s a közeli vidéki érdekek képviselésére. Figyelemmel kísérjük a hazai és külföldi eseményeket is. Ajánljuk lapunkat a közönség nagyobb részének támogatására. Megjelen a „Debreczen” hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán esütörtökön és szombaton.

Előfizetési ár helyben úgy, mint vidéken július-szeptemberre 2 frt 50 kr., július-decemberre 5 frt. Előfizetheti helyben a könyvkereskedésekben s a „Debreczen” szerkesztőségében, (piacutca, Vecsey-ház, az udvarban jobbra), vidéken minden postahivatalnál.

Debreczen, 1875. június hó.
Tiszai Dániel, főmunkatárs.
Szatmári Károly, felelős szerkesztő.

Debreczenben holnap tartatik meg a követválasztás a jövő országgyűlési ülésre. Mikor egy értelem levité agyunkat, s egy értelem lelkesíti kebleinket: a közönséges boldogság imádó kevesen voltak. S most? A régi baloldaról sokan elhagyták a zászlót, melyre a bihari pontok voltak felírva. Ránk, a függetlenségi pártá maradt a zászló szent örökség, mi tartók meg annak jelszavát, mely hazánk, Magyarországnak önállóság s függetlensége volt.

A régi jobboldal zászlója alatt az ugynevezett „szabadulási párt” működik. Az egykori baloldal most már a „függetlenségi párt” nevet alatt törekszik elveit érvényesítésére. A ki tehát nem mondott le régiek elveiről. — a személyek iránti tekintet nélkül — sorakozzék lobogónk alá.

Kossuth szavait idézzük itt, a melyeket a debreczeni polgársághoz intézett. Jun. 15-kén telt örök becsű lelvében: „Önök uraim! Érezik a kötelességeket. De bizony úgy látom, vannak Debreczenben olyanok is, kiknek szükségük volna el nem felejtetni, hogy Debreczenre a nevéhez kötött emlékeknek fogva kiválólag alkalmazható amaz ismeretes mondat: „a nemesség kötelez” (noblesse oblige). Midőn a haza függetlenségének kérdése forog fen, Debreczennek történelmi hivatásához tartozik, az első helyet igényelni magának a zászló alatt, s azt még akkor sem hagyni el, ha (mitől az ég óvjon) más mindenki elhagyta.” Szégyen volna ránk nézve, ha elhagyjuk a régi zászlót, mert hiszen, ha a tömeges magyarországi népszámlált ingados, akkor mit vártunk a legelső évig mevelt néptől? — Eljének a bihari pontok! Eljén a függetlenségi párt!”

Debreczen... 1875. június 30.

Alleluja! Alleluja!

Debreczen, jún. 29.

Rég az ideje, mióta a debreczeni Tiszai párt közlönye nemesebb foglalkozást nem talált magának, a szó teljes értelmében, a helyi függetlenségi párt, és egyes tagjainak megválasztási akarásiánál. Sorra vette a párt kisebb nagyobb mérvben szereplő egyéneit; s jövél tulkaladván a férfias műveltség hátán, és értelem nem bílólvá, mint egy bosszúban, asszonyi ábrát toporzékolva. — s hajlépdelve szórtá valóban megdöglőtlenné, csak is személyek elleni tehetetlen ragalmait.

Egy napon kétszázéves esni látzó izgalommal vette félre a részhangokat; máskor pedig oly ófitymálva beszélt a függetlenségi pártról, hogy — a többi közt — a vasárnapi ünnepélyen másfél szusternasnál nem látták többet drága szeméit.

Anjira kimerítette gyalázó szavakkal bőven megrakva álló magazinját, hogy már akarva, nem akarva szüntelen ismétlésébe esdegélni, a számláló volt kénszeresülte.

Ezen, a függetlenségi párt névé kedvező szerepléséről fogadja a derék közlöny, a legesztentebb köszöneteket, és meghűlni nem tudó forró halántak; mert a függetlenségi párt mesés szaporodásának előzetes útján sem rendelhetné volna még hatásosabb előmozdítóit.

Hanem hát mégis egy piczikét kezdenek pártunkra valamit komolyan is adni, e tisztelt méltó hazafiak. Mit kétség kívül teljes világításba helyez azon sajátságos, talán egy kevéssé különös körülmény, hogy ma Péter és Pál napján a debreczeni püspök ur, leszállva a szent vallás menneji származásu trónusáról, saját keble buzgó sugalátára-é, vagy pedig a véletlektől hajtható nyomás keserű hajtásának kénszeréből? azon kitüntetésben részesít a függetlenségi párt mindhárom választókerületét, hogy azoknak 5-5 tegját magához kéreté. A fölkerített hívek Vértessy Lajos ur kivételével a legnagyobb kénszérrel mentek, nem mentek, csaknem rohantak, a szeretve tisztelt főpásztorhoz, mint szomjú szarvasok a hives patakra, hallani ajkáról az evangélium kenetelését igéit. S mily nagy lón családosság, és a barmulat, midőn a politikai dolgok jöttek szóba, habár hangoztatás a főpásztor, hogy korteskedni nincs czéjja.

A tizennegy férfi elveihz hűbb, mint valaha vett oucsut főpásztorától. Haj! a politikai üzemek tere sikamos, és báládatlan pályatér. Nem ott, az istenházában, a szószékben, istenhez közel szeretjük mi látni főpásztorunkat, midőn szakítva mindennel, mi földi, ihlettel ajka fenészes szónoklatával átrepíti szemelmeinket a hitnek szárnyain, a vallásosság égi hajlékába!

Van-e hívei közül, a ki ne emlékezék karácsonyi magasztos egyházi beszédére, melyben a függetlenség drága magvait hint el hebeleinkbe? A mag nem hullott kösziklára, sem az utfére, hanem termékeny áldott jó földbe, az emberi szívbe, ott kicsavarván, meggyökereztet, és oly hatalmas fává nőtt ki magát, melyet sem emberi hatalom és erő, sem pedig zúgó viharok, vagy az elemek vad rohamai kiirtani nem képesek többé soha.

reczeni 1-36 választókerület függetlenség párti polgárainak jövő országgyűlési képviselőit isten sokáig éltesse.

Karcolatok.
Csernátóy szépen beadta derekát a „kis Kossuth”-tal, Verhovayval szemben. Bevallja saját lapjában, hogy egy szó igaz se volt abban, a mit a debreczeni nagyszerű fogadtatás előtt irt.

Verhovaynak már fényes elégtételt adott a debreczeni értelmes polgárság. S most? — Csernátóy is.

Handabandázik ugyan sokat, beszél mindenfélét összevissza. De a lényeg az, hogy Verhovaynak utóbbi cikke Csernátóy narad.

Maga kereste magának.
A ferditéstől most sem menekülhet, mint-ha egyik hibájával akarná fedezni a másikat. De ezen mákszenyit sem ütöttünk meg. Megszoktuk ezt Csernátóytól.

Elmondjuk a valót. Ha van benne még a lovagiaságnak érzete, elvárjuk, hogy átvége. Tény, hogy 1872-ben végezte be az egyetemi tanulmányát. Tény, hogy ez évben jun. 19-én tette le a bírói vizsgát, a szünetidő után Budapesten dr. Mezey Mór irodájában, mint joggyakorok volt alkalmazva.

Mert nagyon furcsa az, midőn oly nagy a kormánylap szerkesztője valkából neki megy valakiné, s miután puffogatása csütörtököt mondott, akkor az a nagy (!) szerkesztő igrjon lapjában: „... elismerem, hogy Verhovay a Gyula urnak izgata volt... sat.”
Mert hát akkor tudja mindenki, hogy — ki hazudott?

Egy névtelen levélben szemünkre hányják, miért irtuk ki, hogy Verhovayt „kis Kossuth”-nak nevezte a közönség?
Hát csak azért, hogy ha Tisza Kálmánt „Mesias”-nak nevezheték, akkor — nézetünk szeriut — ez nem tulzott.

Mert bizonyára Verhovay is lesz akkorrára „Kossuth”, a mikor Tisza — istenfia.

gyar íti ten, nem fog kihálni ezen földről az önálló magyar haza eszméje, a melyet pártunk képvisel.
Alig csilapult le az éjjenzés, mely a szónoklatot követte. A lelkesedés leirhatlan; a kormánypárt részket és remeg.
Julius 7-én a mi zászlónkat fogja a győzelem koszoruzni.
A program beszéd holnap lesz, arról majd holnap.
Ején Simonyi! Ején a haza!
Dr. Tolle.

Vidéki hírek. A mamozsói erődben egy ember testvérét 5 frtéért meggyilkolta. Egy békésmegyeri kereskedő a dobosi után 16-22-kém meggyilkolták. Komáromban egy tized 10 éves gyermeke duhód eb harapása következtében a víz iszonyú irtoztos betegségében ki-mült. Ugyancsak Komáromból írják, hogy a hüség ott oly nagy, hogy az epemirgy kitűtetőlt tartanak. A „Baloldal” című ellenzéki lap, mely eddig Sz.-Udvarhelyt jelent meg, mostantól fogva Kolozsvárt jelenik meg, Deaky Adóif szerkesztése alatt. Felső-Iregon 30 ház égett le a folyó hó 15-kén. Sennyei Pál bárónak a mult héten Keszthelyen értékes holmikak és okmányokkal telt böröndjét, ismeretlen tettes ellopja. Mult napok egyikén a vihar alkalmából Veszprémben egy szarvas bemenekült az utcákra.

Kortoldal.
Tisza ül a bárszönségben. Nyakig közönséges lében; Csak száját kell tátani el; S tele közönségesével.
Fordítván a köpönyeget, Nyeli a közönségylevet, Már is ki-kicsap belőle Az a közönséges löre.
Ején Verhovay!

Hát piaczban milyen szél fu? Sok hivatalokban van in. Nem mer szabadon szólni, Hivatalt talál vesztini.
Ha te hivatalnokszereg, Rajnad közönséges ügyereg, S merre rángatják a szádat, Arra vesztés a pundrát.
Kiss Lajos csak volt jó ember, Most már közönséges nem kell, Nem kell a szerékes kása, Soha közönséges talba!
Ején Simonyi!

Varga-czegledi választó. Hát itt hogy felisk a postzó? A mint halik te is tiszlósok, Nem kell közönséges jelőit.
Nem verbuválsz most vargákat, Bömböltötni, mint marhákat, Rá is szedett timár pajtas, Minket is a mult választás.
Mennyei törték magunkat, Hordtuk fel a választókat, A bérköcsin s a szaladgátunk, Ajtón, ablakon bemásztunk.
Az lett érte a köszönet, Hogy megtagadójuk elvűnköt, S kik valunkról polczra másznak, Most onnan nyakon forráznak.
Mert tudjátok, hogy neveznek? Hát békőkölcsöses szeregek, Hivatny gatyás nép a nevűnk, Ez a dal rá feleletűnk:
Ején Patay!

GY GATYÁS.
Ermellék, jun. hó.
A hazyában mindenfélől megdördűltek a bombasztyikus szónoklatok, tartanak a programbeszédek nyakra-főre, pro et contra harangozóznak a választókerületekben; a kormánypárti jelölt mondja: atyáim! in akaron, hogy Magyarország önálló és független ország legyen, rendezni kell az ország pénzügyeit, takarékosnak kell lenni, hitelviszonyokat rendezni kell, nemzeti bankunkat fel kell állítani, és mert a politikai eszely azt hozza magával, hogy az ember, ha nagyon meggyesjtik, meg ne szusszanjon, hanem hazga meg magát és szivére is rá parancsoljon, hogy ne merjen reklamáni, mi is hormánypártiak, ha a munus, hogy meg nem tudunk magunkba élni, fenyeged, inkább elmegyünk s a kedves Ausztriának minden krumpfolóját ingyen megkapjuk, csak ne hagyjon el mi nagy inségünkben, de azt már egyelőre is kikötöm fejtelek, hogy én nem a kerületet, hanem magamat fogom képviselni, a mennyiben nem a ti, hanem a magam meggyőződését fogom képvélni.
— A szegény függetlenségi párti jelölt mit mondott, hiszen ő is azt akarta, hogy az ország önálló legyen, hogy bankunk s önálló nemzeti hadseregünk felállítsunk, s csak azt nem akarta, hogy az osztrák állampolitika előtt meghajoljon, s hogy ez a nemzet a kenyert is kéztől kapja az osztráktól.

Vidék.
— A „Debreczen” levelezése. —
N.-V á r a d, jun. 28.
Simonyi Ernő képviselőjelöltünk, s hiszszük istenök: — leendő képviselőnk éppen most tartotta városunkba fényes bevonulását.

Az indóháznál eszernyi néptömeg várta reát, 51 zászlóval. Midőn a vonat berobogott, pártelnökünk, — a köztiszteltben megöszült Halász József, ki Mező-Keresztiesig eljé meit, üdvözölte őt. Simonyi meghatott szavakban közönte meg a nagyszerű, de nem mondva csináit szívélyes fogadtatás.
Ezután kezdődött az impozans menet, — elől a zászlók, aztán a Simonyi kocsjá, mtána véghetlen hosszágban hármas kocsi sor s két oldalit ezer és ezer ember.
A zene magyar inulókat játszott, az ablakokból kedves női fejecekékd kandikáltak ki, s az ajkokról fel-felharsant az eget rázó éljén.
Simonyi a „Fekete sas” vendéglobon szállott, ottan gyűlt össze a hullámzó néptömeg s ottau közkívánatra üdvözölte ismét Simonyit, az utóirihetlen nép szönek: Gyálokay Antal, Simonyi zászlóiban rámutatván a fölvirázó lelkesülésére hangszolyta, hogy pártunké, a jövő, mert mindaddig míg egy ma-

